

Algoritmi in podatkovne strukture – 2

Drugi kolokvij (2015/16)

Kolokvij morate pisati posamič. Pri reševanju je literatura dovoljena. Pri odgovarjanju bodi natančni in: (i) odgovarjajte *na zastavljena* vprašanja; in (ii) odgovorite na *vsa* zastavljena vprašanja.

Čas pisanja izpita je 60 minut.

Veliko uspeha!

NALOGA	TOČK	OD TOČK	NALOGA	TOČK	OD TOČK
1			3		
2			4		

IME IN PRIIMEK: _____

ŠTUDENTSKA ŠTEVILKA: _____

DATUM: _____

PODPIS: _____

1. naloga: Dinamično programiranje. Recimo, da imamo naslednja zapisa DNK:

$$S_1 = \text{ACCGGTCGAGTGCGGAAGCCGGCCGAA in}$$

$$S_2 = \text{GTCGTTCGGAATGCCGTTGCTCTGTAAA .}$$

Obstaja vrsta različnih mer podobnosti med molekulami DNK. Na primer, ena od razdalj je število različnih mest, na katerih se črki v obeh nizih razlikujeta in jo imenujemo *Hammingova razdalja*. Drugo razdaljo smo omenili na vajah in se imenuje *Levenshteinova razdalja*. Tokrat pa bomo spoznali razdaljo, ki jo predstavlja *najdaljše skupno podzaporedje*. Skupno podzaporedje je prav tako zaporedje zaporedje črk kot DNK, vendar ima lastnost, da se njegove črke pojavijo v enakem zaporedju v obeh molekulah DNK. Recimo, da imamo zaporedje ACGT. To je skupno podzaporedje S_1 in S_2 , saj se pojavi na mestih 1, 2, 5 in 6 (in še kje) v S_1 ter na mestih 10, 15, 16 in 17 (in še kje) v S_2 . Ni pa najdaljše, saj je ACGTT tudi skupno podzaporedje, ki pa je daljše.

VPRAŠANJA:

- A) Poiščite najdaljše skupno podzaporedje v S_1 in S_2 (daljše kot bo vaše podzaporedje, več točk boste dobili).
- B) Pri tej nalogi imamo opravka z rešitvijo z dinamičnim programiranjem. Slednje pomeni, da bomo iskali maksimum preko različnih možnosti. Zapišite formulo, ki jo boste maksimirali. Očitno bo formula rekurzivna.

NAMIG: Razmislite sledeče: recimo, da je prvi niz (npr. S_1) dolg n znakov in drugi (npr. S_2) m znakov. Upoštevajte:

- Kaj pomeni, če sta zadnja znaka obeh nizov enaka? Kako bo z rekurzijo? Kako se bo krajšal prvi in kako drugi niz?
  - Kaj pomeni, če sta zadnja znaka obeh nizov različna? Kako bo z rekurzijo sedaj? Kako se bo krajašal prvi in kako drugi niz? Katere so vse možnosti krajšanja, ki jih moramo pregledati, da najdemo najboljšo?
- C) Zapišite algoritem, ki poišče dolžino najdaljšega skupnega podzaporedja. Če uporabljate rekurzijo (je lažje) uporabite tehniko pomnjenja. Ocenite časovno zahtevnost vaše rešitve.

2. naloga: Številska drevesa.

VPRAŠANJA:

- A) Najprej (i.) zapišite psevdokodo za vstavljanje v Patricijino drevo in (ii.) vstavite v Patricijino drevo z abecedo $\Sigma = \{0, 1\}$ naslednje ključe

0010, 100, 010, 100011, 111001, 0011, 000010

ter narišiti drevo po vsakem vstavljanju.

- B) Včasih imamo opravka z besedili, katerih črke so iz poljubno velike abecede – doslej je bila naša abeceda vodno končna. Kako bi v tem primeru učinkovito izvedli posamezno vozlišče?
- C) Recimo, da imamo besedilo $t = a_1a_2a_3\dots a_n$, iz katerega lahko tvorimo n (zrcaljene) predpon $p_1 = a_1$, $p_2 = a_2a_1$, $p_3 = a_3a_2a_1$, ..., $p_i = a_i\dots a_2a_1$, ..., $p_n = a_na_{n-1}a_{n-2}\dots a_1$. Sedaj vse predpone p_i vstavimo v številsko drevo. Ali nam takšno drevo pomaga pri učinkovitem iskanju vzorca $v = v_1v_2\dots v_m$ v besedilu t ? Kako – utemeljite odgovor.

3. naloga: Imamo utežen graf $G(V, E)$. V grafu G definiramo premer, kot najdaljšo najkrajšo razdaljo med katerimakoli vozliščema.

VPRAŠANJA:

- A) Opišite algoritem, ki poišče premer grafa. Ali ima lahko takšen algoritem boljšo časovno zahtevnost kot algoritem za iskanje najkrajše razdalje med katerimakoli vozliščema grafa? Utemeljite odgovor.
- B) Recimo, da imamo p procesorjev. Kako lahko pospešimo iskanje premera grafa? Opišite postopek, utemeljite njegovo pravilnost in ocenite časovno zahtevnost.

NAMIG: Če je vzporedno iskanje premera prezahtevno, opišite postopek, kako vzporedno poiščete najkrajše razdalje med poljubnima paroma vozlišč. Opišite postopek, utemeljite njegovo pravilnost in ocenite časovno zahtevnost. Dobili boste sicer nekaj manj točk.

- C) Recimo, da so v grafu G vse uteži enake. Kako sedaj izgleda vaš algoritem¹ za iskanje premera grafa? Kakšna je njegova časovna zahtevnost? Utemeljite odgovor.

4. naloga: Naključnostni algoritmi. Na predavanjih smo spoznali dve vrsti naključnostnih algoritmov: Monte Carlo in Las Vegas.

VPRAŠANJA:

- A) Med letom ste spoznali algoritem `QuickSelect`². Ali je to algoritem tipa Monte Carlo ali tipa Las Vegas? Utemeljite odgovor.

¹Odgovorite najprej za zaporedni in nato še za vzporedni algoritem.

²Pri APS1.

- B) Kako bi povzporedili ta algoritem? Ali je kakšen drug algoritem primernejši za povzporejanje?

NAMIG: Učinkovitejše kot bo povzporejanje, več točk boste dobili.

- C) Peter Zmeda je navdušen nad naključnostnimi algoritmi. Tako se je odločil, da bo napisal naključnostni algoritem, ki išče v uteženem grafu $G(V, E)$, v katerem ni negativnih povezav, najkrajše poti iz vozlišča s do vseh ostalih vozlišč. Kaj menite, kako učinkovit bo njegov algoritem? Utemeljite svoj odgovor.